

**MESTNA OBČINA
MURSKA SOBOTA
ŽUPAN**

Kardoševa 2, 9000 MURSKA SOBOTA

Številka : 3500-0014/2015 (123)

Datum : 04.04.2016

MESTNEMU SVETU

ZADEVA: Predlog za obravnavo na 12. redni seji Mestnega sveta
Mestne občine Murska Sobota

**GRADIVO
PRIPRAVIL:** Razvojni center Murska Sobota v sodelovanju z
Mestno upravo Mestne občine Murska Sobota

NASLOV: Sprejem Trajnostne urbane strategije Mestne občine
Murska Sobota

**POROČEVALEC ali
POROČEVALCI:** Mag. Mojca Breščak,
direktorica Razvojnega centra Murska Sobota

**PRISTOJNO
DELOVNO TELO:** vsa delovna telesa mestnega sveta

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Murska Sobota sprejme Trajnostno urbano strategijo Mestne občine Murska Sobota.

Župan
Mestne občine Murska Sobota
dr. Aleksander JEVŠEK

PRILOGA:

- gradivo – Trajnostna urbana strategija (na CD-ju)

O b r a z l o ž i t e v:

PRAVNA PODLAGA ZA SPREJEM AKTA:

Pravne podlage in ostali dokumenti, ki določajo pripravo Trajnostnih urbanih strategij v mestnih občinah in izvajanje mehanizma CTN so naslednji:

- Uredba (EU) št. 1303/2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006;
- Uredba (EU) št. 1301/2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006;
- Uredba (EU) št. 1304/2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006;
- Uredba o porabi sredstev evropske kohezijske politike v republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »naložbe za rast in delovna mesta« (Ur.l. RS št.: 29/2015);
- Sklep mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota št.: 010-0004/2013, z dne 13.12.2013 v zvezi s predlogi izhodišč za pripravo Vizije razvoja Mestne občine Murska Sobota do leta 2020 z nazivom »Zelena Mestna občina Murska Sobota«;
- Sklep mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota št. 3500-0014/2015-1, z dne 13.10.2015 v zvezi s pripravo Trajnostne urbane strategije za Mestno občino Murska Sobota.

OCENA STANJA ZA SPREJEM/ SPREMEMBO AKTA:

Uredba o Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR) v 7. členu določa, da se trajnostni urbani razvoj izbranega urbanega območja lahko financira le na podlagi sprejete celovite strategije trajnostnega urbanega razvoja. Projekti, ki jih za financiranje iz evropskih sredstev izbere urbano območje, morajo izhajati iz TUS. Izkazovati morajo celovitost, kar pomeni, da morajo v TUS identificirane probleme obravnavati na povezan način – izvajati morajo cilje najmanj dveh prednostnih osi iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike. Lahko se nanašajo na del mesta ali na celotno (mestno) urbano območje. Območja vlaganj so mestna naselja in naselja mestnih območij v mestnih občinah. Glede na pregled mestnih naselij in naselij mestnih območij po mestnih občinah (SURS 2013) se TUS v okviru Mestne občine Murska Sobota izdelava za mesto Murska Sobota in za naselje mestnega območja Černelavci. Mestna občina je pristojna za pripravo in sprejem TUS ter izbor projektov na podlagi TUS. TUS potrjuje Mestni svet Mestne občine Murska Sobota po predhodni odobritvi Ministrstva za okolje in prostor.

CILJI IN VSEBINA AKTA:

Mestni svet MO Murska Sobota se je na svoji 7. redni seji, dne 13. 10. 2015 podrobneje seznanil z informacijo o pripravi Trajnostne urbane strategije Mestne občine Murska Sobota (TUS). TUS je bila pripravljena skladno z navodili in smernicami Ministrstva za okolje (MOP) in je bila s strani MOP tudi odobrena. V času priprave TUS smo obsežno gradivo nekoliko strnili, ga novelirali ter upoštevali priporočila MOP. Rezultate sodelovanja z najširšo javnostjo so kot izhodišča uporabili tudi študenti Univerze v Ljubljani, kjer so nastale izvirne ideje, ki bodo tudi javno predstavljene. Zaradi zelo pozitivnih izkušenj, bo sodelovanje z javnostjo potekalo tudi pri nadaljnjem načrtovanju razvoja mestne občine.

Trajnostna urbana strategija je celovit strateški razvojni dokument Mestne občine Murska Sobota, ki preko analize urbanega in vplivnega območja obravnava, zaznava probleme v mestu in okolici ter odkriva razvojne potencialne (prednosti in priložnosti) ter nakazuje strateške rešitve za načrtovanje

nadaljnega razvoja Mestne občine Murska Sobota. Dokument povzema tudi usklajenost z evropsko in nacionalno zakonodajo, smernicami in usmeritvami ter dosedanjimi dokumenti Mestne občine Murska Sobota.

Razvoj Mestne občine Murska Sobota temelji na štirih poglavitnih področjih razvoja, ki so obravnavana tudi skozi SWOT analizo in so:

1. Ekonomija - gospodarstvo in podjetništvo ter turizem)
2. Okolje ter kulturna in naravna dediščina
3. Transport in informacijska tehnologija
4. Kakovost življenja in bivanja

Trajnostna urbana strategija je pripravljena na usmeritvah, ki temeljijo na izhodiščih »Zelena Mestna občina Murska Sobota«, kar izhaja tudi iz Vizije razvoja Mestne občine Murska Sobota. Koncept »Zelena občina« zahteva trajnostni vidik pristopa k reševanju slehernega problema v občini. Na tej podlagi je oblikovanih 10 strateških ciljev, ki so bili zastavljeni tudi v viziji MO Murska Sobota, to so:

- Cilj 1: Zelena ekonomija.
- Cilj 2: Vodilna vloga Mestne občine Murska Sobota v regijski okoljski politiki.
- Cilj 3: Trajnostna gradnja.
- Cilj 4: Trajnostna mobilnost.
- Cilj 5: Nič odpadkov.
- Cilj 6: Povezanost narave in mesta.
- Cilj 7: Nizki ogljični odtis.
- Cilj 8: Čista voda in tla.
- Cilj 9: Čisti zrak.
- Cilj 10: Lokalna hrana.

Za uspešen razvoj mestne občine in uresničevanje rešitev, ki izhajajo iz usmeritev v TUS, pa je nujno potrebno zagotoviti tudi naslednje pogoje:

- podpora vizije in strategije razvoja občine, s strani članov Mestnega sveta in občanov,
- izgrajevanje in krepitev zaupanja v mestno občino s strani vseh deležnikov,
- partnerstvo z lokalnim okoljem na vseh ravneh in področjih delovanja,
- identificiranje in vključevanje vseh ključnih dejavnikov, pomembnih za razvoj,
- izvedba projektov, ki rešujejo probleme občine in uresničujejo njene razvojne cilje občine,
- omejiti negativne vplive hrup na območju habitatov občutljivih živalskih vrst.

Trajnostna urbana strategija bo s sprejemom na Mestnem svetu dobila zeleno luč za možnost črpanja evropskih sredstev, glavni vir pričakujemo pri tem iz mehanizma Celostnih teritorialnih naložb (CTN). Trije poglavitni prioritetni projekti, ki izhajajo iz TUS so:

- Oživitev mestnega središča
- Soboško jezero
- Revitalizacija območja Fazanerije

Projekti v okviru Trajnostne urbane strategije bodo upravičeni do črpanja sredstev iz mehanizma CTN na treh prednostih naložbah (PN), kratko predstavljenih v nadaljevanju. Za ostale ukrepe bo potrebno zagotavljanje sredstev iz drugih evropskih in državnih virov.

Pregled prednostnih naložb (PN) za mehanizem CTN

PN 4.1 Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabo obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami in v stanovanjskem sektorju – Specifični cilj 2: Povečanje učinkovite rabe energije v gospodinjstvih

Prednostna naložba je namenjena izvedbi energetske sanacije večstanovanjskih stavb ali posameznih elementov stavb ali stanovanjske soseske kot celote. V okviru PN bodo upravičeni naslednji ukrepi:

- izvedba ovoja stavb, ki zajema zamenjavo ali vgradnjo stavbnega pohištva ter izvedbo toplotne izolacije zunanje lupine;
- preprečevanje toplotnih mostov;
- vgradnja energetske učinkovitih ogrevalnih, hladilnih in prezračevalnih sistemov,
- raba obnovljivih virov, ki vključuje vgradnjo solarnih sistemov, kotlov na lesno biomaso ter toplotnih črpalk za ogrevanje prostorov, sanitarne vode in tehnologijo,
- naprave in sistemi energetskega upravljanja;
- izgradnja nove kotlovnice oziroma toplotne postaje ali rekonstrukcija obstoječe.

PN 4.4. Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi

Prednostna naložba je namenjena ukrepom trajnostne mobilnosti. V okviru mehanizma CTN se bodo na področju trajnostne mobilnosti sofinancirali projekti Parkiraj in pelji se (P+R) in projekti kolesarske infrastrukture. Ocenjuje se, da bodo ti ukrepi spodbujanja trajnostne mobilnosti v največji meri spodbujali preusmeritev individualnih prevozov z avtomobili v trajnostne oblike mobilnosti, tako v mestih in tudi z njimi povezanimi funkcionalnimi urbanih območji.

- P+R projekti: Finančne spodbude bodo namenjene mestnim občinam za naložbe v izgradnjo in vzpostavitev P+R (parkiraj in se pelji) sistemov. Predmet sofinanciranja so projekti, ki so del razvoja javnega potniškega prometa v mestnih občinah in so smiselno uvrščeni v prostor z vidika potreb po prevozu potnikov. P+R sistem parkirišč mora biti urejen na način, da parkirišče zagotavlja navezavo na uporabo javnega potniškega prometa;
- Projekti za razvoj kolesarske infrastrukture: V okviru tega ukrepa se bo spodbujalo ureditev stojal in nadstrešnic za parkiranje koles, kolesarskih stez ter ureditev varnih dostopov do postaj in postajališč JPP.

Ta prednostna naložba pogojuje še pripravo Celostne prometne strategije in njeno odobritev na mestnem svetu. Priprava Celostnih prometnih strategij je bila razpisana konec leta 2015, projekti pa so bili odobreni v januarja 2016. Sofinancersko pogodbo z Ministrstvom za infrastrukturo smo sklenili v marcu 2016. Predviden čas izvedbe CPS je glede na razpis Ministrstva za infrastrukturo 9 do 12 mesecev. Tako, da bo dokument dokončan komaj v letu 2017.

PN 6.3. Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa – Specifični cilj 1: Učinkovita raba prostora na urbanih območjih

Prednostna naložba je namenjena učinkovitejši rabi prostora v urbanih območjih. Z izvajanjem urbane prenov se bo spodbujalo reaktivacijo prostih in slabo izkoriščenih površin in objektov znotraj mesta. Na ta način bi se naj zagotovili pogoji za razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti, hkrati pa bo urbano okraje postalo bolj privlačno za delo in bivanje. Možni ukrepi, s katerimi bodo prijavitelji lahko kandidirali za EU sredstva so naslednji:

1. Podprte aktivnosti za izvajanje posegov fizične prenov urbane območij bodo, ki bodo med drugim, lahko vključevale: rekonstrukcijo, vzdrževanje, rušitev in gradnjo stavb in drugih gradbeno inženirskih objektov, ureditev fizične okolice stavb, nakup zemljišč (kjer bo to upravičeno in potrebno), oblikovanje novih in ohranjanje obstoječih javnih prostorov, vključno z zelenimi površinami.

2. Podpora izvajanju projektov fizične prenove površin in stavb: kot je priprava urbanističnih rešitev, priprava projektne dokumentacije in drugih potrebnih dokumentov za izvedbo projektov.
3. Podporne dejavnosti za pripravo in izvajanje projektov celovite urbane prenove kot so: vključevanje širše javnosti preko kampanj za ozaveščanje in informiranje; vzpostavitev in delovanje projektnih pisarn namenjenim prenovi urbanih območij ter podpora lokalnim iniciativam.
4. Pomemben sklop bodo sestavljali ukrepi, ki bodo od začetka projekta podpirali aktivnosti za gospodarsko in socialno oživitev mestnih območij ter ustvarjanje novih kreativnih in poslovnih jeder na prej opuščenih območjih.
5. Ostale operacije na področju zagotavljanja trajnostnega urbanega razvoja, ki izpolnjujejo pogoje in merila Operativnega programa, prispevajo k realizaciji specifičnih ciljev prednostne naložbe ter h kazalnikom učinkov in rezultatov OP. Prav tako so do podpore upravičene operacije – programi, ki jih izvajajo upravičenci, v kolikor le ti dodatno prispevajo k oživitvi urbanega območja ter smiselno dopolnjujejo investicijski projekt trajnostnega urbanega razvoja.

FINANČNE IN DRUGE POSLEDICE:

S sprejemom akta se mestni občini Murska sobota omogoči črpanje sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada, s pomočjo mehanizma Celostne teritorialne naložbe (CTN). Sredstva bo predvidoma možno črpati od leta 2017 naprej oz. po objavi javnega poziva za predložitev projektnih predlogov.

Pregled razpoložljivih sredstev po prednostnih naložbah, namenjenih vsem 11-im mestnim občinam je prikazan v spodnji tabeli, posebej so prikazana sredstva za sedem mestnih občin, ki spadajo v Vzhodno kohezijsko regijo, katere del je tudi Mestna občina Murska Sobota.

Prednostna naložba	Sredstva skupaj (V + Z)	Vzhodna kohezijska regija (V)
PN 4.1	21 mio eur	11 mio eur
PN 4.4	10 mio eur	Ni delitve
PN 6.3	86 mio eur	56 mio eur
SKUPAJ	117 mio eur	

Gradivo pripravili:

Razvojni center Murska Sobota in

Kabinet župana Mestne občine Murska Sobota